

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága ügyvéd által képviselt felperesnek a személyesen eljáró I. rendű és ügyvéd által képviselt II. rendű alperes ellen házassági vagyoni szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt a Mosonmagyaróvári Városi Bíróságnál 10.P.20.362/2004. számon megindított és a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróságnak 1.Pf.20.857/2007/4. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen a II. rendű alperes által 53./ sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet hatályában fenntartja.

Kötelezi az I. és II. rendű alperest, hogy fizessenek meg a felperesnek egyetemlegesen 15 napon belül 250.000 (Kettőszázötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

I n d o k o l á s:

A felperes keresetében az I. és II. rendű alperesek között létrejött házassági vagyoni szerződés fedezetelvonó jellegének és vele szembeni hatálytalanságának megállapítását és a II. rendű alperes annak tűrésére való kötelezését kérte, hogy a M., K. L. utcai ingatlan 1/2 tulajdoni hányadából az I. rendű alperessel szemben 9.500.000 forint kölcsön és annak kamatai jogcímén fennálló követelésének a kielégítését tűrje.

Az I. és II. rendű alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az I. és II. rendű alperes között M-n, 1999. augusztus 12. apján létrejött házastársi vagyoni szerződés a felperessel szemben hatálytalan a M., K. L. utcai ingatlan 1/10 tulajdoni hányadára vonatkozóan, a

II. rendű alperes kizárólagos tulajdonának az I. rendű alperes általi elismerése és a II. rendű alperes tulajdonjogának a fenti tulajdoni hányadra az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzéshez az I. rendű alperes hozzájárulása vonatkozásában. Kötelezte a II. rendű alperest annak tűrésére, hogy a felperes az I. rendű alperessel szemben fennálló 9.250.000 forint kölcsön és járulékai iránti követelését ezen ingatlan 1/10 tulajdoni hányadából kielégítse. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I-II. rendű alperesek 1976. október 16-án kötöttek házasságot. A M., F. K. úti első lakásuk vásárlásához szükséges 26.000 forintkészpénz előtörlesztés összegét, valamint a vételárhátralék havi részleteit a II. rendű alperes szülei: W. J. és W. J-né bocsátották a rendelkezésükre, és ők biztosították az alperesek által 1983. évben megvásárolt M., Cs. utcai építési telek vételárát, valamint - túlnyomó részben - a telken létesített lakóház felépítéséhez szükséges készpénzt, munkaerőt, valamint az építési anyagokat, illetőleg fizették a törlesztéseket is. A lakóházingatlant a felek 1985. évben értékesítették és a vételárból - az ingatlan terheinek levonása után - 650.000 forintot kaptak kézhez. Az eladási árból és az ahhoz felvett kölcsönből vásárolták meg az alperesek a M., K. L. utcai alatti - perbeli - lakóházingatlant, amelyet a szerzést követően felújítottak és kibővítettek úgy, hogy annak költségeit a II. rendű alperesi szülők viselték és ők teljesítették az időközben felvett kölcsönök törlesztését is. Az ingatlan-nyilvántartásban az I. és II. rendű alperes tulajdonjoga 1/2-1/2 arányban került bejegyzésre.

Az I. és II. rendű alperes 1999. augusztus 12-én olyan tartalmú házastársi vagyoni jogi szerződést kötött, melyben az I. rendű alperes elismerte, hogy az ingatlan egésze a II. rendű alperes különvagyont képezi és hozzájárulását adta ahhoz, hogy az ingatlan-nyilvántartásba a II. rendű alperes tulajdonjogát bejegyezzék. A földhivatali bejegyzés megtörtént.

A felperesi jogelőd kérelmére az elsőfokú bíróság 1999. szeptember 13-án fizetési meghagyást bocsátott ki az I. rendű alperessel ellen 9.250.000 forint kölcsön és annak járulékainak megfizetése iránt, amely 1999. szeptember 29-én jogerőre emelkedett.

Az így megállapított tényállás alapján az elsőfokú bíróság arra figyelemmel találta részben alaposnak, hogy jogerős fizetési meghagyás kötelezi az I. rendű alperest az említett összeg megfizetésére, és ez a határozat a jelen perben már nem vitatható. Az is kétséget kizáróan megállapítható volt a perben, hogy a felperes követelése az I. rendű alperessel szemben végrehajthatatlan. Annak megítélése tekintetében, hogy a vagyoni jogi szerződés elvonta-e a felperes kielégítési alapját, az elsőfokú

bíróság azt vizsgálta, hogy a perbeli ingatlan 1/2 tulajdoni hányada fedezete volt-e a felperesi követelésnek. Megállapította, hogy az ingatlan-nyilvántartási állapot és a vagyontársaság fennállása alatt irányadó közös szerzés vélelme okán az alpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy a perbeli 1/2 tulajdoni illetőség részben, vagy egészben a II. rendű alperes különvagyonra volt. Ennek megítélése körében a házassági bontóper iratanyaga alapján megállapította, hogy az alperesek tulajdonképpen elismerték, hogy az ingatlan 8/10 része volt a II. rendű alperes különvagyonra, az alperesek 1/10-1/10 arányban rendelkeztek közös vagyoni hányaddal. Az I. rendű alperesre eső 1/10 tulajdoni hányad így mindenképpen a felperesi követelés fedezetét képezte. A bizonyítási eljárás adatait a továbbiakra nézve az elsőfokú bíróság akként értékelte, hogy a II. rendű alperes szülei által juttatott ajándék és az annak helyébe lépett érték a II. rendű alperes javára különvagyonként keletkezett, melynek mértékére figyelemmel az általuk hivatkozott 8/10 nem tekinthető eltúlzottnak. Az 1/10 tulajdoni hányad tekintetében arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperesek a Ptk. 203. § (2) bekezdésében foglalt törvényi vélelmet a szerződés ingyenességét, illetve a II. rendű alperes rosszhiszeműségét érintő vélelem tekintetében megdönteni nem tudták.

Az ítélet ellen a felperes és II. rendű alperes fellebbezéssel élt.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és annak megállapítását kérte, hogy a vagyontársaságot megszüntető szerződés vele szemben hatálytalan az ingatlan I. rendű alperes tulajdonát képezett 1/2 tulajdoni hányada vonatkozásában.

A II. rendű alperes fellebbezése szintén az első fokú ítélet megváltoztatására és a felperes kereseti kérelmének elutasítására irányult.

A felek fellebbezési ellenkérelme kölcsönösen a másik fél fellebbezése tekintetében az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta akként, hogy az 1/10-ed helyett az 1/2-ed tulajdoni hányadra nézve hatálytalan a II. rendű alperes kizárólagos tulajdonának elismerése, és e tulajdoni hányadra az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzéshez való hozzájárulás és a II. rendű alperes az ingatlan 1/2 tulajdoni hányadából való kielégítést köteles tűrni, mellőzte a felperes perköltségben marasztalását és illetékfizetésre kötelezését, az I. és II. rendű alperesek illetékfizetési kötelezettségét pedig felemelte 555.000 forintra. Kötelezte az I. és II. rendű alperest, hogy 15 napon belül egyetemleg fizessenek meg a felperesnek 500.000 forint első- és

másodfokú perköltséget, az APEH regionális Igazgatóság Illetékfőosztálya felhívására pedig 444.000 forint fellebbezési illetéket.

A döntését azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság helyes jogszabályi alapon vizsgálta a felek jogvitáját, ennek körében a Pp. 3. § (3) bekezdésének megfelelően helyesen tájékoztatta a feleket a bizonyítási teherről, a bizonyítandó tényekről és a sikertelen bizonyítás, vagy mulasztás jogkövetkezményeire történt figyelmeztetést követően a felek által felajánlott bizonyítást teljes egészében lefolytatta. Mivel a jelen eljárásban törvényi engedély hiányában hivatalból történő bizonyításnak helye nem lehetett, az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló adatok alapján bírálta el a jogvitát és a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglalt korlát okán a másodfokú bíróságnak is a rendelkezésére álló iratanyag alapján kellett meghoznia döntését.

Helyes jogi okfejtéssel mutatott rá az elsőfokú ítélet indokolása arra, hogy a per érdemi elbírálás ára irányadó Ptk. 203. § (1) és (3) bekezdése szerint a hitelezőt károsító fedezetelvonó szerződés hitelezővel szembeni relatív (viszonylagos) hatálytalansága akkor állapítható meg, ha egyrészt a szerződés a hitelező igényének kielégítési alapját részben, vagy egészben elvonta, másrészt az adóssal szerződő (jogszerző) másik fél rosszhiszemű volt, vagy ránézve a szerződésből ingyenes előny származott azzal, hogy ha valaki hozzátartozójával köt ilyen szerződést, a rosszhiszeműséget, illetve ingyenességet vélelmezni kell. Nem hagynak kétséget a per adatai afelől, hogy a felperesi hitelező követelése az I. rendű alperesen nem hajtható be, és az I. és II. rendű alperesek a Ptk. 685. § b./ pontja szerinti közeli hozzátartozónak minősültek, így a perbeli szerződés ingyenes jellege, valamint rosszhiszeműségük mellett törvényes vélelem szól. A bizonyítási tehernek a helyes alkalmazásával járt el az elsőfokú bíróság akkor, amikor a törvényes vélelemmel szembeni bizonyítatlanság következményeit az alperesek terhére értékelte.

Nem értett egyet ugyanakkor a másodfokú bíróság a fedezet körében tett elsőfokú bírósági ténymegállapításokkal. Az elsőfokú bíróság ugyan hivatkozott a Csjt. 27. § (1) bekezdésében foglalt törvényi vélelemre, de a másodfokú bíróság álláspontja szerint adós maradt ennek következetes végig vitelével. A Csjt. 27. § (1) bekezdése ugyanis a házastársak egymás közötti belső jogviszonyára irányadó módon létesít az ingatlan-nyilvántartás közhitelességének az elvével - az ingatlan-nyilvántartási bejegyzéssel szemben is érvényesülő - törvényes vélelmet arra vonatkozóan, hogy az ott meghatározott módon, időben és jogcímen megszerzett vagyon a vagyonközösséghez tartozik és ezért az - a reálszerzés elvéből következően - nem az adott vagyontárgyat ténylegesen megszerző

házastárs kizárólagos, hanem mindkét házastárs osztatlan közös tulajdona.

A jelen perben a kötelezettség létrejötte időpontjában az ingatlan-nyilvántartásban is rögzítetten 1/2 - 1/2 arányban voltak tulajdonosai az alperesek a perbeli ingatlannak. Ezzel szemben terhelte a II. rendű alperest annak bizonyítása, hogy különvagyona címén a teljes ingatlan az ő tulajdonát képezte. A másodfokú bíróság álláspontja szerint mind a jog, mind a jogalkalmazói gyakorlat figyelembe veszi azt a helyzetet, hogy bizonyos perek esetén az általános bizonyítási szabályok figyelembevételével a házastársak viszonyait nem ismerő harmadik személyre hárulhatna a bizonyítás olyan tények tekintetében, melyeket nem lehet képes bizonyítani kellő ismeretek hiányában, s ennek az lenne a következménye, hogy a házastársak megfelelő együttműködés útján követelések fedezetét, illetőleg vagyontárgyakat a végrehajtás alól elvonhatnának. Ezért nem lehet alkalmazni például a közös vagyoni vélelmet a házastárs által indított igényperben, a perbelihez hasonló esetben pedig a bíróságnak a vélelemmel szembeni bizonyítást fokozott szigorúsággal kell figyelemmel kísérnie, illetőleg elbírálnia. Erre figyelemmel nem vonható a Pp. 163. § (2) bekezdése szerinti egyszerűbben bizonyítandó tények körébe az egyik pertárs által állított, de a perbeli ellenfél által vitatott ténynek a másik pertárs általi „beismerése”, illetőleg a pertársaknak az egymással ugyan megegyező, a perbeli ellenféllel azonban ellentétes tartalmú előadása sem.

A másodfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítási anyagból arra az álláspontra jutott, hogy a felek nyilatkozatain túl túlnyomórészt érdekelt tanúk és az érdektelennek minősíthető dr. S. A. tanúvallomására alapította az elsőfokú bíróság tényállását. Egyetértett ugyan a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, mely szerint az ügy jellegéből adódóan a szorosabb családi, illetőleg baráti körtől várható információ, így a tanúvallomások a bizonyítékok köréből kizárni nem lehet, ugyanakkor megítélése szerint értékeletlenül maradt az a körülmény, hogy az érdektelen dr. S. A. tanú vallomása nem a II. rendű alperes szülőjének korabeli, hanem már a követelés fennálltakori nyilatkozatára utalt, ez pedig a vallomás bizonyító értékét jelentősen csökkenti. Ezen túlmenően a bizonyítási kötelezettséggel terhelt II. rendű alperes sem saját előadásában, sem az általa szolgáltatott bizonyítási anyagban nem adott konkrét tényeken alapuló vagyonközösségi elszámolásra módot adó adatokat és bizonyítékokat. Egy ingatlan 1/2 részére irányuló különvagyoni igény bizonyítására - különösen annak pontos mértékére vonatkozóan - nem elegendő a tanúk általánosságban tett nyilatkozata arra vonatkozóan, hogy szülei jómódúak voltak és lányukat mindenben támogatták. Alappal hiányolta a felperesi fellebbezés ebben a vonatkozásban az ingatlanban végzett beruházások részletezését és

azok értékelő hatását, a felvett kölcsönöket és azok törlesztéseit, a maguk összecszerűségével, illetőleg az ezen adományokra, valamint az alperesek életvitelére szolgáló alperesi szülői, illetőleg alperesi jövedelmek feltárását. Mindezek hiányában a másodfokú bíróság álláspontja szerint a II. rendű alperes által állított különvagyon ténye nem állapítható meg, ennek hiányában pedig a felperessel szembeni relatív hatálytalanság az ingatlan I. rendű alperes tulajdonában volt 1/2 részére vonatkozóan kiterjed.

A jogerős ítélet ellen a II. rendű alperes felülvizsgálati kérelemmel élt elsődlegesen annak megváltoztatása és a felperes - kizárólag az I. és II. rendű alperes között létrejött házastársi vagyoni jogi szerződés hatálytalanságának a megállapítására irányuló - keresetének elutasítása, másodsorban pedig annak hatályon kívül helyezése, valamint új eljárás és új határozat hozatalának az elrendelése iránt.

A felülvizsgálati kérelmének részletesen kifejtett indokai szerint a jogerős ítélet a Pp. 206. §-át és 221. § (1) bekezdését sérti.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

Az I. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

I. A jogerős ítélet a peres felek egymással ellentétes előadásának, a kihallgatott tanúk vallomásának, valamint a becsatolt okirati bizonyítékok és az előzményi iratok adatainak az egymással való egybevetése, azok okszerű, logikai ellentmondásoktól mentes, és a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében foglalt elveknek egyébként is megfelelően történő értékelése alapján, megalapozottan állapította meg a tényállást.

a./ A felek jogvitájának az érdemi elbírálására irányadó Ptk. 203. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az a szerződés, amellyel harmadik személy kielégítési alapját részben vagy egészben elvonták, e harmadik személy irányában hatálytalan, ha a másik fél rosszhiszemű volt, vagy reá nézve a szerződésből ingyenes előny származott, a (2) bekezdése pedig kimondja, hogy ha valaki

hozzátartozójával köt ilyen szerződést, a rosszhiszeműséget, illetőleg az ingyenességet vélelmezni kell.

Az I. és II. rendű alperesek a perbeli házassági vagyoni szerződés megkötésekor kétséggkivül házastársak, tehát a Ptk. 685. § b./ pontja értelmében közeli hozzátartozók voltak, ezért az I. rendű alperesnek a II. rendű alperes különvagyonának elismerésére vonatkozó szerződéses nyilatkozata, valamint a II. rendű alperesnek a rosszhiszeműsége mellett törvényes vélelem szólt. Ennek a következménye pedig az, hogy nem a felperes volt köteles bizonyítani a perben - a bizonyítási teher Pp. 164. § (1) bekezdésében foglalt főszabálya alapján - a házassági vagyoni szerződés ingyenes jellegét és a II. rendű alperes rosszhiszeműségét, hanem az alpereseket terhelte - a törvényes vélelmekkel szembeni bizonyítás Pp. 3. § (5) bekezdésében foglalt kivételes szabálya alapján - az ingyenesség és a rosszhiszeműség törvényes vélelmének a megdöntése, e kötelezettségüknek viszont - a másodfokú bíróság részletesen kifejtett helyes indokai szerint - nem tettek eleget.

A Csjt. 27. § (1) bekezdése - az ingatlan-nyilvántartási bejegyzéssel szemben is érvényesülő - törvényes vélelmet létesít amellet, hogy az életközösség ideje alatt szerzett és az annak megszűnésekor is meglévő vagyontárgyak a házastársak közös vagyonát képezik, és e vélelemmel szemben a bizonyítás azt a házastársat terheli, aki valamely vagyontárgy Csjt. 28. § (1) bekezdése szerinti különvagyoni jellegére hivatkozik, a Ptk. 116. § (2) bekezdése értelmében pedig az ingatlan-nyilvántartás - ha jogszabály kivételt nem tesz - a tulajdonjog és más jogosultságok fennállását hitelesen tanúsítja.

Nem vitás, hogy az ingatlan-nyilvántartás szerint az alperesek egymás közt egyenlő arányú közös tulajdonában álló perbeli ingatlan II. rendű alperesi különvagyoni jellegét az I. rendű alperes a házassági vagyoni szerződésben és a perben történt személyes meghallgatása során is elismerte. Ez az elismerés azonban - a jogerős ítélet helyes indokai szerint - nem a II. rendű alperes perbeli ellenfelének minősülő felperes, hanem a saját pertársa: a vele azonos perbeli pozícióban álló, és (a jelen per tárgya vonatkozásában az alperesek házasságának a per tartama alatt történt felbontása ellenére is!) azonos jogi, illetve vagyoni érdekelttségű II. rendű alperes által állított tényre vonatkozott, ezért az nem tekinthető a Pp. 163. § (2) bekezdése körébe tartozó olyan egyszerűbben bizonyítandó ténynek, amely további bizonyítás nélkül valónak lenne elfogadható. Az I. rendű alperes ezen elismerésének valódiságát egyébként az alperesek között a Szegedi Városi Bíróságon a házasságuk felbontása tárgyában a jelen per tartama alatt folyamatban volt perben kötött egyezség tartalma is

kifejezetten cáfolta, hiszen abban a perbeli ingatlan 2/10 részilletősége a felek közös vagyonaként került megosztásra.

Helyes ugyanakkor a másodfokú bíróságnak az a jogi okfejtése, hogy a II. rendű alperes által becsatolt közjegyzői okirat a Pp. 195. § (1) bekezdése értelmében nem a II. rendű alperes édesanyja közjegyző előtt megtett nyilatkozatának a tartalmi valódiságát, hanem csupán azt bizonyítja teljesen, hogy a nevezett az okiratban rögzített nyilatkozatot az abban feltüntetett időpontban és módon megtette.

Ugyanebből az okból helyesen járt el a másodfokú bíróság akkor is, amikor a kihallgatott tanúk - ugyancsak a Pp. 195. § (1) bekezdése szerinti közokiratnak minősülő tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt vallomásának az értékelése során egyes tanúk érdekeltségének tényére, valamint az érdektelen tanúk által előadottak vonatkozásában - a Pp. 173. § (2) bekezdése alapján - arra is figyelemmel volt, hogy az általuk előadottakról miként szereztek tudomást.

Családi viszonyon alapuló vagyoni jogi ügyben ugyanis a felek bármelyikének a Pp. 13. § (2) bekezdésében megjelölt hozzátartozója e minőségére való hivatkozással a tanúságtételt a Pp. 170. § (3) bekezdésének b./ pontja szerint nem tagadhatja ugyan meg, hiszen az ilyen tárgyú perekben éppen a hozzátartozói körből várható elsősorban információ. Erre tekintettel a tényállás megállapítása során a hozzátartozók tanúvallomása nem hagyható ugyan figyelmen kívül, önmagában ez a tény azonban nem mentesíti a bíróságot a hozzátartozó tanúk esetleges elfogultságának, anyagi vagy egyéb érdekeltségének és a mindezekkel összefüggő szavahihetőségének az értékelése alól.

Nem cáfolja a per tárgyát képező kölcsöntartozás lejártát követően létrejött perbeli szerződés ingyenes jellegét önmagában az, hogy az alperesek a házassági bontóperükben a perbeli szerződéssel ellentétes tartalmú, olyan egyezséget kötöttek egymással, amely szerint a perbeli ingatlan 2/10 tulajdoni hányada a vagyonszövetségükhöz tartozik, és az I. rendű alperes 1/10 tulajdoni hányadát a II. rendű alperes ellenérték fejében magához váltotta, az őt terhelő ellenértékbe azonban beszámította - többek között - a házassági vagyoni jogi szerződés megkötésekor általa az I. rendű alperesnek már kifizetett 1.500.000 forintot.

A korábbi szerződéssel merőben ellentétes tartalmú egyezség ugyanis évekkel a jelen per megindulását követően, olyan időpontban jött létre az alperesek között, amikor a jelen per mikénti kimenetele szempontjából mindkettejüknek jogi és anyagi érdeke fűződött annak a bizonyíthatóságához, hogy a II. rendű alperes nem ingyenes jogszerzőnek minősül. A házassági vagyoni jogi szerződés ezzel

szemben - annak tartalmából is kitűnően - a az alperesek életközösségének a fennállása alatt, de a felperes követelésének a lejártát követően kelt, amikor az alpereseknek ahhoz fűződött jogi és anyagi érdeke, hogy az I. rendű alperes által a felperes követelésének a behajtása végett a perbeli lakóházingatlanra vezetett végrehajtás a lehetőség szerint elkerülhető legyen.

Ilyen körülmények mellett az említett okiratok egymással ellentétes tartalma nyilvánvalóan nem az egyik vagy másik okirat tartalmának a valódiságát támasztja alá, hanem legfeljebb arra enged következtetni, hogy az alperesek között létrejött megállapodások elsődlegesen nem a valós tények rögzítését és a vagyoni viszonyaik ennek megfelelő rendezését szolgálták. Alkalmatlanok ezért egyrészt a perbeli ingatlanban meglévő alvagyonok körének és értékének a meghatározására, másrészt a II. rendű alperes jóhiszemű és visszterhes jellegű szerzésének a megállapítására is. Más kérdés ugyanakkor az, hogy önmagában a visszterhesség kétséget kizáró bizonyítása nem jelentené a II. rendű alperes rosszhiszeműsége vélelmének a megdöntését, ezért az alperesekre nézve kedvezőbb határozatot sem eredményezhetne.

b./ Nem hagy kétséget az iratok tartalma afelől, hogy a perben eljáró bíróságok a jogvita eldöntése érdekében - a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglalt kötelezettségüknek megfelelően - kellő részletességgel tájékoztatták az alpereseket a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről. A jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok szolgáltatása a bíróság tájékoztatásában megjelölt tények vonatkozásában - a hivatkozott törvényhely szerint - az alpereseket terhelte, ezért ebben a körben a szükséges bizonyítás indítványozásának elmulasztása, valamint a bizonyítás sikertelensége egyaránt az alpereseket terhére esik.

Annak pedig a per érdemi elbírálása szempontjából semmiféle jelentősége sincs, hogy az éveken át elhúzódó perben az első fokon eljáró bíró személyében több esetben is történt változás, hiszen a korábban keletkezett iratok a később eljáró bírónak is rendelkezésére álltak.

A Pp. 270. §-ának (2) és 275. §-ának (3) bekezdésében foglaltakból viszont az következik, hogy a tényállás megállapításának a módjára vonatkozó és az ügy érdemi elbírálására is lényeges kihatással lévő eljárásjogi szabálysértés hiányában a szabad bírói mérlegeléssel megállapított tényállás felülvizsgálati eljárás keretében történő felülmérlegelésének, a bizonyítékok újbóli értékelésének nincs helye.

II. Az első-és másodfokú bíróság az ítéletének indokolásában röviden előadta az általa megállapított tényállást az arra

vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozott azokra a jogszabályokra, amelyeken az ítélete alapszik, megemlítette azokat a körülményeket, amelyeket a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett és utalt azokra az okokra, amelyek miatt valamely tényt nem talált bizonyítotttnak.

Ennél részletesebb indokolási kötelezettséget sem az idézett törvényhely, sem a Pp. egyéb rendelkezése nem ró a bíróságra. Alaptalanul hivatkozik tehát az II. rendű alperes arra, hogy a perben eljáró bíróságok a „bizonyítási kötelezettségüknek” nem tettek eleget, azt pedig iratellenesen állítja, hogy a másodfokú bíróság ítéletéből nem állapítható meg az, hogy milyen okból változtatta meg az elsőfokú bíróság ítéletét akként, hogy az 1/10 helyett az 1/2 tulajdoni hányadra nézve hatálytalan a II. rendű alperes kizárólagos tulajdonának elismerése, és a túrés kötelezettsége 1/10 helyett 1/2 tulajdoni hányadra terjed ki. A másodfokú ítélet indokolásából ugyanis kifejezetten kitűnik az, hogy a másodfokú bíróság az általa helyesen kiemelt tények és körülmények miatt arra az álláspontra jutott, hogy a házastársi közös vagyon törvényes vélelmével és az ingatlan-nyilvántartás közhiteleségének elvével szemben „a II. rendű alperes által állított különvagyon ténye nem megállapítható, ennek hiányában pedig a felperessel szembeni relatív hatálytalanság az ingatlan I. rendű alperes tulajdonában volt 1/2 részére vonatkozóan kiterjed.”

A kifejtettek miatt a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet – a Pp. 270. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazott Pp. 254. §-ának (3) bekezdése alapján az érdemi döntés helyes indokaira is utalva – a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a Legfelsőbb Bíróság a felperes felülvizsgálati eljárással felmerült költségeinek a viseléséről, amelyre az alpereseket mint egységes pertársakat a Pp. 82. §-ának (1) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelezte.

Budapest, 2008. október 28.

a tanács elnöke, előadó bíró, bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő